

Հրահայտ

Հինգաբրի, մարտի 21-ին, ժ. 18-ին Փարիզի Օնլի օդանավակայանի Պասվո սրահից մինչև ՀՀ նախագահի ժառանգական օդանավի կառավարող կարմիր գոգը Էր փոփած, դասվո ցուցաի մոտ հարյուր զինվոր կանգնած էին կազմ ու դասրաս: Պասվո սրահի բուրջը եռագույններ էին Ֆրանսիական եւ հայկական, եւ դարձյալ զինվորներ, ոսկիաններ ու բնոյ մեներաններ զույգ դրուակներով: Այս բոլորը... բւս Ֆրանսիական դաւաճնական արարողակարգի:

Այսինքն, երբ Ֆրանսիայում 400 հազար հայ ատրեւիս շինեին, դարձյալ նույն կարգն էր լինելու արարողակարգի իննաստիճան սանդղակի երկուող կամ երրուող կարգը, ինչոյն այս դեղումն էր, կամ զուցն ավելի բարձր... Քանի որ բնդունելոյրյան դաւաճնական մասը փակվում էր այսօրով եւ մեկ էլ ՀՀ նախագահին դիմավորող Ֆրանսիայի արդյունաբերոյրյան եւ տուրիզմի նախարար ոյրն, Շարուս-Կահնով, ուր, ի դեղ, մարտի 21-28-ի Ազգային ժողովի ընտրոյրյուններում թեկնածու էր գրանցված հայաւաս մի արվարձանում:

Ֆրանսիայի եւ Հայաստանի օրհներգերի հնչյունների ձայն նախագահը բայում էր ուղեգորգի վրայով եւ զննում բուրջը Օդանավակայանի դաւաճնականը, որ մեր երեխա, դասահականներն հայանված մարզական լրագրող Համեհ Կուշչյան, Փարիզի հայ առահեւական եկեղեցու առաջնուղ արեւդիսկոդոս Գյուս Լազգաւայնի կողմից հրավիրված մի երիտասարդ Պասրիկ Ալաւայան, որ բնդանդաղեղա «սրիկոսածի» գործով, է գրադվում, սակայն ազաւ ժամերն սիրում է լուսանկարել եւ ես... նախագահի բայիին համընթաց ոյսսեցնում էին 35 լրագրողի համար նախասնված բաց իննաւարձով, կասկում էին, սակով, թե մեր բայսը թերեց, աւս լրագրող չկա, առանց խար հրճեւելու կեղող եւ աւխասել...

Պասվո սրահի ներսում նախագահին էր աղատում հազով 50 հոգուց բաղկացած հայերի մի խումը, սրբաւան Գյուս Լազգաւայնի գլխավորոյրյամը, առանց նույնիսկ մի տարզ ժողկեմիցի: Այստեղ իրենց համեւս ներկայոյրյունն էին գրանցում Փարիզի «Յոսաջ» եւ

ՆԱԽԱԳԱՐՆԵՐ ԵԿԱԿ ԵՎ ԳՆԱՑ, ԻՆՉ ՄԱՑ

Երբ Ֆրանսահայերը չլիտի կարողանան Ֆայասանի առաջին դեմին մասուցել Ֆրանսիական հասարակոյրյանը, աղա ո՛վ ոյիտի պնի դա: Ֆանդիղում ներում, հավաներում եւ մանուլի սուլիսում ավելի աւս թուր լրագրողներ կային, Բան հայ եւ Ֆրանսիացի թրքակիցներ:

«Կամ» օրաթերթի, «Աւխարհ» աւարարթերի, «France-Armenie» անաթերթի աւխասակիցները, որոնք հայոող օրն իսկ գոյոյրյան նւաններ ցույց չուեւ է սային Ելիսեյան դայաւում, Միտրան-Տեր Պետրոյան հանդիղման ժամանակ: Բացի հոգոց հանելոց, ի՛նչ աւս...

Ելիսեյան դայաւի հանդիղման ժամանակ, բացի «Ազգ»-ի թրքակից (դրբայսարար), գրավոր մանուլի ոչ մի ներկայացուցիչ չկար, ոչ հայ, ոչ Ֆրանսիացի: Մակայն վխում էին թուրքական «Կուրիչերի», «Թուրիչերի», Անատլիական գործակալոյրյան լրագրողները, Ֆրանսիականներից TF-1 հեռուսակայանի եւ RFI ռադիոկայանի թրքակիցները, որոնք հայոող օրը երեկոյան ՀՀ նախագահի մամուլի սուլիսում ավելեցան դարձյալ թուրքական «Ջուսուրիչեր»-ի եւ «Միլիչեր»-ի ներկայացուցիչները, «Լը Մոնդ»-ից թիկ Մոֆի Շեհարը եւ վերջաղեղա Ֆրանսահայ մամուլի մեակները:

Պասկեր թուրուլին այլ էր Փարիզի Համագումարների դայաւում, ուր նախագահը հանդիղում էր հայ համայնի հեւ: Ֆրանսիական

ներին խոհանոցի եւնաղոուն անգամ չեն բացում օսարների առաջ: Էլ ինչո՞ւ եւն գարձանում, որ Ֆրանսիայի արգորձնախարար Ռոլան Դյուման հրամարվում է նախաղես արված իր խոսումից ուր օղանավ սրամաղրել Հայաստան մարդասիրական օգնոյրյուն հասցնելու համար: Ֆրանսիական Կարմիր խաչի նախագահ ոյրն Պիեռ Միլոնի խոսեղով, «Ֆրանսիական կառավարոյրյունը եւ Ռոլան Դյուման բացարձակաղես չեն հարգում Հայաստանի հանղեղ սղամ իրենց խոսումները»: Ուրեմն ե՛ր ոյիտի 400 հազարանոց համայնին իր կեղթը ցույց սար: Թե՛ տարգաղես դա չունի:

Երբ մարտի 12-ին, երեկոյան, մանուլի սուլիսի ժամանակ նախագահ Տեր Պետրոյանին հայանցիմ մեր մասնոցոյրյունները, հարցնելով թե ինքը Ֆրանսիական կողմից որե՛ւ հակասական վերաթերմունք չի՞ սեւնում, նա բավարարվեց դասախանելով «Մտարգելով այս համաձայնագիրը, մենք Ֆրանսիայից դրամ չենք ակնկաղում: Այնոյն ուր, եւ որեւէ հակասոյրյուն չեն սեւնում: Պասրաղի չէ, որ մե՛» թուր ակնկաղիներն արղարանան, կարեւորն այն է, որ երկու դեւսոյրյուններ մաղրել են լուրը հարաթերմոյրյուններ հասասել: Չենք ուղում խոսել նախագահի խոսեղի «համոզիչ» լինելու մասին: սակայն դրամ այլ կլինեին, երբ հայ համայնին այլ լինեւ:

Երբ Ֆրանսահայերը ճասնյակ հազարներով չլիտի խոնվեին օղանավակայանում, չլիտի փակեին երեւեկը փողոցներում, հայ լրագրերի մեակները չլիտի ներխուժեին Ելիսեյան դայաւ հեւները Ֆրանսիայի գորձըկերներ թերելով լուսաթանելու դաւաճնական հանղիղումները, ո՛վ ոյիտի աներ դա: Երբ Ֆրանսիացիներին չենք կարողանում սակայն, թե «Մագումով հայ Ֆրանսիացիները աւս գայուն են Հայաստանի դեղեղի նկասամար», ինչո՞ւ եւն գարձանում կամ բարկանում Ֆրանսիական աջ կամ ձայն իւխանոյրյունների վրա, որոնք անարթեր են մնում, կամ հաճախ արհամարհում մեզ: Գուցե լավ են անում: Եւս ինչ մեզ մարղու տեղ դենեւ, հեւտ ուրիւից դախանցեն:

ԲԱՅՅԻ ԴԵՐՄՈՆ ՄՐԱՄՍ
Մեր սեւի, թրքակից, Փարիզ

Կարճ

Եթերում Չիրակի հեռուստատեսությունն է

Մարտի 20-ին եթեր հեռարձակվեց «Չիրակ» հեռուստատեսության անդրանիկ հաղորդումը:

Հեռուստաղիտողները հուզմունքի ու հանելի լարվածոյրյան 70 րողեներ աղբեղին դիտելով միայն տեղական հաղորդումներից կազմված առաջին թողարկման լավ հազեցած, փոքր սյուժեներով ու ոյրողեմասիկ հարցաղումներով լի բազմազան ծրագրեր: «Մտրումի կարիչներ», «Քաղաղը վերակազմում է», «Չոհվածները կրկին ընկան», մանկական «Եունիկ» եւ մյուս հաղորդումները, հուժոն ու լուրեղի թողարկումը այն ընկան դասրասման բարեղծոյրյամը եւ մասնագիտական դասւած մակարղակով, համոզիչ ու գրազե մասուցմամը:

«Չիրակ» հեռուստատեսության գլխավոր խմբագիր ժուրա Կարոյանին խնդրեղին երկու խոսով ներկայացնել իրենց կասարած մախասանն ու հեւազա անելիները:

«Առաջին հաղորդմանը, աւսաց նա, մենք երկար ու տնաթան էինք նախադասրասվել: Եվ ես իմ գոհունակոյրյունը ոյիտի հայանեւ ամբողջ ստեղծագործական կազմին, որոնցից անեւ մեկը մեծ աւխասան ու ետանղ էր ներղել այն նախաղարասրասելու գործում: Եւսնց մեծ մաղը հեռուստատեսության աաղարեղում ներկերն են եւ դեւ ոյիտ է կասարեւագործվեւ: Թե ինչոյիսն էր առաջին հաղորդումը, ոյիտ է գնահատի հեռուստաղիտողը: Ուստի մենք ուրախ կլինեմք ստանաղ հեռուստաղիտողների նամակները, դիտողոյրյուններն ու առաջարկոյրյունները՝ դրամ մեր հեւազա աւխասանում հաւելու անելու եւ այն կասարեւագործելու համար:

Այսուհեւեւ մենք եթեր դուրս կզանք անեւ օր (երեւի աւարաթական 5 անգամ) օրական կեւ ժամ տեղոյրյամը: Դա ծանր ու լարված աւխասան է դախանցում, որը գիտակցում են: Հեռուստաղեւարչոյրյունը, Գյումրիի մակոյի կեւսոնն ու նաւ սեւերն Լորիս Գեղանոյրյանը խոսաթել են օգնել բարեւաղելու մեր տեխնիկական հեւարաղոյրյունները, եւ մենք կաւխասենք ավելի լավացնել մեր հաղորդումների ուղաւ, արղարանել մեր հեռուստաղիտողների սղասումները: Առայժմ այսօրանը: Իսկ մնացածը ժամանակը ցույց կաւ:

Հեռուստատեսության կղեկեղիկին Շոռիակոնելով առաջին հաղորդման աթիղ, ցանկանք նաւ ստեղծագործական հաղորդոյրյուններ եւ... Լեկեւաւներ:

ԳԵՂԱՄ ՄՐԱՄՉԱՆՆ
Մեր սեւի, թրքակից, Գյումրի

Բրեւան

Ռ. Խասրուլասովի Բաղաւարակական ճեղայցը

Մարտի 19-ի երեկոյան Երեւան ժամանած ԱՊՀ երկրների միջխորհրդարանական հանձնաժողովի նախագահ, Ռ.Գ.Գ.Խ. նախագահ Ռուսլան Խասրուլասովը եւ նրան ուղեկցող մեծաթիվ Պասվիլիոյրյուն անդամները մարտի 20-ի առավոտյան այցելեղին ՀՀ ԳԽ:

Անղրաղատնաղով Աղբեղան այցելելու իր որոււանը, նա աւսաց, որ վերջին ժամանակներս ինքը միջազգային Բաղաւարակական երջանակների կողմից ուժեղ ճնւում է գզում: Եւսնք դախանցում են, որ նա ինչ որ ձեւով աղղի դարարաղեղան հակամարտոյրյան հանգուղաղումման վրա:

Ինչ վերաթերում է Հայաստանում անցկացված բանակցոյրյուններին, աղա Ռ. Խասրուլասովը դրամ որակեղ օզաւայր եւ Դաւեանկային Ռուսաստանի ու Հայաստանի Հանրաղեւտոյրյան խորհրդարանների միջեւ հեւազա կաղղերի գարգացմանը նղաւսող հայ:

ՀՀ ԳԽ նախագահ Բ. Աւարղյանը, նույնոյն գոհունակոյրյուն արահայեղեղ բանակցոյրյունների վերաթերղաղ: Եւս նաւն հայարաւեղ, որ մոտ ժամանակներս հայաուսական միջխորհրդարանական համագործակցոյրյան դարյամագղը է նախասնվում ստարգել:

Այս մասին տես էջ 5

Պարիզ

Կիսաաղաւաճոնական բացում Հայաստանի դեղաղանասանը

Հանրաղեւտոյրյան նախագահի Ֆրանսիա այցելոյրյանը հեւեւած դաւաճոնական տեղեկասղաղոյրյուններում չեւելեց այղ մասին, երեւի հիմա դրա համար էլ Փարիզի «Յոսաջ» թերթը, որի մարտի 16-ի համարից եւն իմանում բացման ստարողոյրյան մանրամասները, հարգականով էր սղել թրքակցոյրյունը, աւարաթ, մարտի 13-ի հեւսիթորեղի ժամը 3-ին տեղի ունեցած բացումը որակելով «սարօրինակ ընղոյի արարողոյրյուն»: Իսկաղես սարօրինակ, Բանի որ հայկական դասվերակոյրյունից դրան ներկա են գեւել ծիայն ժամանակավոր հակասարմասար Կահան Տեր Պետրոյանը եւ նախագահի աւխասակազմի դեկավար Շահեն Կարամանուկյանը: «Աւս երեւոյթին, գրում է «Յոսաջ»-ը, ժակ Չիրակի խորհրդական Պիեռ Լըուրը իննաղուլու եւ հաղեղող կազաղոյրյուն մը քամ էր, առանց նույնիսկ Հայաստանի դասվերակոյրյան կարծիղը եւ հակաւնոյրյունը առեղու, խորեղելով որ Հայաստանի Հանրաղեւտոյրյան նախագահ, փոխարղաղեղ, արահին նախարար եւ այլն, եւ այլն ներկա կըղան, ինչ որ, անուուս, չեղաղ»:

Մարտի 17-եղյամը եւ տեղի հայկական մի Բանի կազմակերղոյրյունների ներկայացղղիչները:

Շենի մուսի առաջ, հանուն ժ. Շիրակի, խոսել է Լըուրը եւ հակասարմասար Վ. Տեր Պետրոյանին է հանձնել Բաղաւարակական հանղեղ Հայաստանի ներկայացղղոյրյանը սրամաղրված հարկաբաղմի բանաղին, որից հեւտ ներկաները ներս են մեղ ամբողղղղից դասարկ հարկաբաղմից: Եւսնք, դարձյաղ խոսակաւեղով Պիեռ Լըուրը ասել է, որ «կասարվածը մի ժեւս է հանղեղ հայ հակաւականոյրյան, որ հիւղողոյրյունն է 1915-ր. ողբերղոյրյան», եւ գնահատանի խոսեղը արաստանել Ֆրանսահայ գաղղոյի հասցեղին, ակեղացնելով, որ Բաղաւարակական անձամը չէր կարողայել ներկա գեւել, Բաղաւարակական խոսով հանղես եւ եղել Պասրիկ Պեւեղյանը եւ հայարաւեղ, թե աղղիլ ամսին Ֆրանսիան սարթեր Բաղաւարականոյրյուն ոյիտի ունեւն Հայաստանի նկասամար: Առանձին խոսով հանղես է եղել նաւ Բայի Բաղաւարակեղ, որը Դեւաղաղեղ է Ֆրանսիայի արահին Բաղաւարականոյրյունը, որ «բարեկամական է Թուրիայի նկասամար ի վնաս Հայաստանին»:

Իր շնորհակաղաղան խոսովն հակասարմասար Վ. Տեր Պետրոյանը ողեղեղել է հայ Ֆրանսիական հին կաղղեր եւ մազեղ, որ դրամ գարգաղեղ եւ խոսանան, ցանկոյրյուն հայանել, որ Ֆրանսիան վճարական դիւր գրաղի երջաղիակ ման դեւ եւ հայաղղեղեղանակաւ հա-

կամարտոյրյան մեղ:

Եւս խոսի ավարեղին հասել է Հայաստանում Ֆրանսիայի դեղաղան տիկին դը Մեւեղը, որ նույնոյն մի Բանի խոսակ արասամեղ: Խոսին ուղղեղով Հայաստանի ներկայացղղիցին, նա ժղիտով եւ առանց դաժոնոյրյան եւեւել է, թե նա գոնե թախտ ունի Ֆրանսիայում աղղերի սարամ (ժիս) ունեւնաղու: (Դեղաղանի ակնարկոյրյունը վերաթերում է այն գայթակղաղից փաստին, որ անցղաղ տեղեւեղեղից ի վեր, հակասակ գնամ եւ կանխիկ վճարած լինելուն, Ֆրանսիական դեղաղանոյրյունը երեւանում չունի սարամ եւ դեւեւս ստիղված է դեղաղանական եւ հղողաղասական աւխասաններ վարեւ «Հաղաղան» հղուրանցի մի Բան սեղակներում):

Այս խոսեղից հեւտ տեղի է ունեղել հղուրասղիղոյրյուն, որով եւ փակվել է դեղաղանասան «բացումը», որը ինչոյն նեւ է «Յոսաջ»-ը, չի կարելի դաւաճոնական նկասել եւ դրա որոուումն էլ ոյիտ է ի վերջո Ֆրանսիայում Հայաստանի դեղաղանոյրյունը ինքը որոուի:

«Ազգ»

42-Սեղվիս կողղերասղիղը վերակազմավորվել է

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ»

ՄՊԸ Ի

եւ աւրումակում է առաջարկել լավաղույն հակաղաղահական, գործարար եւ բանկային ծրագրեր ԱՊՀ երկրներում:

25.47.58
25.24.63
63.64.06

Լճաբան

Մարդը բնու կենդանական աշխարհի բարձրագույն միավորն է, այնուամենայնիվ, ծայրահեղ իրավիճակներում ընդունակ է դրսևորելու բոլոր այն հատկանիշները, որոնք բնական դրամայաներում վերագրվում են միայն ցածրագույն կենդանական օրգանիզմներին: Մակայն, ի սարքերություն կենդանիների, որոնց շնորհիվ գործարարն աշխարհում են ամենամոտ արյունակցները, մարդու մեջ ձևավորվել են բնագոյնը, որոնք հնարավորություն են ստանում գոհարարության մասնակցությունը, օտարերկրացույցն առաջնորդելու յուրայինների անվանագրությունը: Այս բնագոյնը բնու է, որ հասարակության ներսում ձևավորվում են մարդկանց խմբեր, որոնք կրում են կասա կամ կլան անվանումները, կախված նրանց ինքնադրսևորման որակական աստիճանից: Երկուսն էլ ներկայիս ֆաղափարության բնագոյնը են հասարակական խնամակցությունը, որոնք բնական դրամայաներում վերագրվում են միայն այն դեպքում, երբ խոսք է գնում գիտակցությամբ օժտված, կրթական, հասարակական-ֆաղափարական գործունեության մեծ ավանդույթներ ունեցող բնականների, կամ հասարակական շեքի մասին, որի գերագույն խնդիրն ու նպատակը ժառանգությունն է հասարակական բարօրությանը: Արտասովորական համակարգերում գիտակցության եւ մեթոդը հանդիսացող կասայի երեւոյթը վերացել է արդեն իսկ վաղ միջնադարում, իր սեղը զիջելով կրոնական, էրնիկական կամ այլ սկզբունքներով ձևավորված կլանակաւորյանը, որը մեր օրերում ֆաղափարական հասարակության կասոցման ճանադարին կանգնած ամենամեծ եւ գրեթե անհարաւարելի խոչընդոտն է:

Վերջին երկու ասանամյակներում Արիւիկայի եւ Միջին Արեւելի մի Եւրոպայի երկրներում ներադարձական ցնցումների հիմնական դրամայաները, որը բնականաբար ստեղծում էր գաղափարախոսական, ֆաղափարական եւ այլ բնույթի դասաստեղծում, դրամայան եւ որակ կրեթի գերիշխանության հաստատման կամ բնականաբար, նրան իշխանությունից զրկելու համար: Մերօրերը, որ կիրաւովեցին այդ դրամայան, կասակաւ ձեռք չեն բողոմում, որ նման հասարակութուններում «երկի ֆաղափար» հասկացողությունը ձևավորված չէ, եւ ուսի բոլոր միջոցներն ընդունելի են հակասակող կողմին ոյնչազնելու գործում: Երբ թրուիսի, Պակիստանի եւ այլ երկրների առաջնորդներ, որոնք ամբողջ ֆաղափարն ու ասանակ հազարավոր մարդկանց կլան գոհարեւեցին իշխանության համար ուղայաբուն, գիտակցեին իրենց ու ողան կլան առաջնորդ, այլ իրեն երկի նախագահ, իսկ որդես յուրայիններ ընդունեին ու թե միայն սեփական կլանը, այլ երկի ող ֆաղափարներին, աղա նման վարչադրությունների կիրաւումը սեփական ժողովրդի դեմ դարգաղես անհարեթ կլինեին: Համարեթ մի երեսոյթ մեր օրերում սեղի է ունենում Տաջիկստանում եւ Վրաստանում, որ հասարակութունը դասակցած ֆաղափարական կարգախոսները ընդամենը ֆողարկում են կլանների կասայի դրամայաը իշխանության համար:

Պասնականական այլ հիմքերի վրա իրենց գարգացումն աղրած հասարակութունները, որ ազգային եւ կրոնական ընդհանրական ինքնագիտակցության բարձր աստիճանը կարծես թե հաղթահարել է հասարակության դասակցման վերջնական արքերակի վրանը, առավելագույն բարենդաս դրամայաներ ունեն ֆաղափարական հասարակութունն է ձևավորման համար: Բայց դա միայն այն դեպքում, երբ ու հայր չեն գաղես կլանների ձևավորման այլ նախադրայներ: Իրանց որոակի դրսևորումն անկամ հասարակութուն համար եւ անվելի վրանը չի ներկայացնի, երբ երկրը բնականն գարգացում է

աղրում առանց սոցիալական մեծ ցնցումների եւ ռազմական երկարատեւ հակամարտության: Վերջին երկուսի աղկալության դարազալում իրավիճակը կրակի փոխվում է, եւ կլանը ինքնաբերաբար ձևավորվում է սահմանափակ սոցիալական արտոնություններից Եւ հարաբեթ կորգելու եւ գոհարեւորյան հարցում յուրայինների դաստանությունն աղախովելու համար:

Յրանսիացի սեարաններից մեկի կարծիքով, կլանակաւորյան ձևավորման համար դասակցական բնական հիմքեր չունեցող ժողովուրդները գնում են այդ արասավոր ճանադարեթով միայն այն դեպքում, երբ իշխանութունը երկրում սահմանում են անընդունակ դեկավարները կամ վերնախավը, որը ժառանգած հիմնահարցերի հան-

այնդեւ էլ ինքնադաստանության անընդունակ այդ ժողովուրդների նկատմամբ:

Նման արհամարհանքը բերես սանելի լինեւ, երբ իր արհաւայտությունը գտնեւ «միայն անձնական մակարդակի վրա եւ չվերաներ ֆաղափարական վճարեւ գործոնի: Մակայն ֆաղափարությունը հակված է գնահատականներ տալու եւ նրանց համադասասխան գործողութունների դիմելու՝ հիմք ընդունելով նախ եւ առաջ ինքն իր նկատմամբ յուրաքանչյուր ժողովրդի հարգանքի աստիճանը:

Ուսի անիմաս է հարգանք, առաւել եւս կարեկցանք փնտրել օտարների մոտ, երբ սեփական համակարգում հասարակական հարաբերութունները կարգավորող արժեքների համակարգի առանցքը ուժի

ԿԵՆՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՆՆԻԲԱԼԻԶՄ

«Կենտրոնական կաննիբալիզմ» - Կենդանիների սնվելն իրենց սեռակով: Սովորաբար նկատվում է որոշույթացիայի գերհազգեթվածության, սննդի, ցրի բացակայության եւ այլ դրամայաներում: Մեծ հանրագիտական բառարան, Մոսկվա, 1987

գուցալուծումը չգտնելով, դիմում է սեփական ժողովրդից կլանի միջոցով ինքնադաստանությանը: Եւ այս դեպքում, գտնում է նա, երեսույթն անդառնալի բնույթ է ստանում, ինքնավարաւարելով կլանակաւորյան խոսքանը նոյաստող նոր նախադրայներ: Մա առավել եւս ողբերգական է մի ժողովրդի համար, ում ներհասարակական համակարգը լավագույն հնարավորութուններ ունեւ առողջ գարգացման համար, սակայն սեթղված էր կրել կլանակաւորյան արան իր բոլոր հեթեւաններով հանդերձ միայն այն դասնառով, որ իր առաջնորդների անընդունակութունը խրաւում է նրա ծնունդը: Իսկ ձեւեթ բերովի եւ բնական դրամայաներից բելադրված կլանակաւորյան ընդհանրացնող ամենատեւական գործոնը, մասնագետների կարծիքով, հավասարազոր ֆանտհանքն է յուրայինների Եւրիս չղասվող մնացած ողջ ժողովրդի նկատմամբ, ցինիզմի եւ լկսիւրյան բարձր աստիճանը իշխանութուն բուրգում եւ, իհարկե, ժողովրդից դասեւ ու անդասեւ գոհարեւորյան դահանջելու անհազուր կլիրը:

«Երոող աշխարհի ժողովուրդներին առաջնորդող վերնախավերի եւ առանձնաղես նրանց թիվ մեկ դեկավարների կեւորարներին մոտիկից ժանտրանալով, այնուիսի տղավորութուն են ստանում, թե գործ ունեն ասողոմագոթիզմի բարձրագույն փուլին հասած, հոգեկան ակնհայտ խանգարվածութունը սաստող մարդկանց հեթ: Որքան ավելի անմարդկային եւ նվաստացման բարձրագույն աստիճանին են նրանք հասցրել իրենց ժողովուրդներին, այնքան ավելի ամբարտաւան է նրանց կեցվածքը, ավելի ցինիզմ են նրանց դաստարութունները եւ ավելի լկսի են նրանք արասիայալում իշխանութուն գլուխ մնալու իրենց իրավունքի մասին, չճանաչելով սեփական մեղքի նեույն իսկ, ամեն ինչ բարելավել օրյնելիվ դասնառների եւ ինչ-ինչ աներեսույթ մուր ուժերի խարդալանների վրա»: Նւում է արհամայան լրագրողը ցնցված 21-րդ դարի Եւրոպի դեկարաղացիա աղրող ժողովուրդների վիճակից: Մա գուցե եւ ֆաղափարության կարեկցանքն է սեփական անընդունակութունից դարբերաբար արյունալի ջղածգումներ աղրող ժողովուրդների նկատմամբ, բայց միամտանակ սա աննի իրավունքի բարձր գիտակցութունը դաստարակված մարդու խոքը արհամարհան է ինչոյես նրանց նկատմամբ, ովքեր կործանում են սեփական ժողովրդին,

եւ իշխանութուն դիրքից Եւրասի նկատմամբ ոյնելով յասանակաւորված արհամարհանքի իրավունքն է: Երբ իշխանութունը դարաւորում է ժողովրդին հավերժական գոնի կարգավիճակը, իսկ ժողովուրդը համակերթվում է դրա հեթ, աղա օտարի համար անմարդկայել ինքնութունը տողրված նման ժողովուրդը ֆաղափարական արյունալի խարդերին առավելաղես դիտանի նյուր է, որին կարելի է խաղարկել առանց բարոյական կամ այլ բնույթի սահմանափակումների: Ուսի ինքնաբերական ման հիմնահարցում բույլ սրղող ցանկացած նահանջ, ինչոյեսի վեւ ու բարձր գաղափարների խարբութունը կ դարուրված լինի, աղեսալի հեթեւաններ է ունենում սլալ ժողովրդի համար, Բանգի գրկում է նրան ֆաղափարության ներսում ընդունված բարոյական արգելեթերի դաստանութունից:

Լրեսում

Եւրոյթ ունենալով մարտի 21ին Գեւգիսերի դահլիճում կայացած այդ հանդիպմանը, հանրաղեսութուն Վարչաղես Դրան Բագրասյանը հոգեւոր ուրիս նկատմամբ 1992 թ. ձեռնարկած կալերը որակեց բացարձակորեն անբավարար: Ընդ որում, նա մտավորականութուն վիճակը կաղեց ու թե ֆիհանս-

Եւ իզոր է իր հայրենիքի գլխին կախված վստանցից սարսափած ռուս մտավորականը դահանջում, որ Արեւմուտում իր հզոր ու կարողութուններով հարուս երկրին չվերաբերվեւ ինչոյես որեւ Եւրասիին երողական երկրի: Իզոր է կոչ անում մարդասիրական ողորմութունը փոխարինել նորագույն սեխնուղգիաներով ու կաղիսալ ներդրումներով: Իզոր է նա սարական կարեկցանք փնտրում օտարների մեջ, հայասարակելով, թե իր ժողովուրդը հոգնել է դարբերական համասեղներից եւ նրանալ աղրելու դարգագույն կարիք ունի: Իզոր, Բանգի ինքնաբերական բույլասրելի ասանքը յալասլված է եւ ինքնագոհարութունը դաստարակաւորութունը հերթական անգամ առաջաղրված է իրեն բաղձալի առաւելութուն:

Հայաստանում այսօր արդեն անհնար է անձնալորել մեղաղրականները, դրանք վերագրել մի ողջ ժողովրդի իրավունքներն ու իրձերը ոտնահարողներին, խարբութունը տողրված արձեթները ժողովրդի կամին փարթելու միջոցով նրա ինքնադրսևորումը վիճեցողներին: Իղեւիզմի հասնող լավասեութունը հույս էինք փայլալում, որ ժողովուրդն իր աղագայի անհանգստութունը համակված դիմադրութուն հզոր ալիք կբարձրացնի ֆաղափարական մերկանսիլզմով սաստող իշխանութունների դեմ: Բայց ժողովուրդը, գիտակցելով հանդերձ իր դեմ կիրաւող կենսաբանական կաննիբալիզմի էութունն ու հեթանկարը, նախքանց դիմակալութուն մեկ այլ սարբերակ գանգվածային սարագնացութունը: Եւ այս ընտրութունն աղասակ է բողոք ֆաղափարական ուժերին, որոնք չկարողացան առաջնորդ դասնալ իրենց ժողովրդին:

Հեղափոխութուն կամ համարձեթ այլ միջոցներով իրավիճակը Եւրոպի ընդունակութունը հասնել է այն ժողովուրդներին, որոնք իրենց ներկան եւ աղագան ու մի ուրից սեղ չեն տեսնում, բացի հայրենիքից: Ուսի, չվալեթեւալով սխալվելուց եւ սայրաւելուց, նրանք կերտում են սեփական ներկան ու աղագան: Իսկ հայրենիքի հեթ իր աղագան չկաղող ժողովուրդը դարգաղես լրում է այն, ինչոյես կլին ցանկացած այլ սարածք, ուր հեթանկարի հույսեր չի տեսնում: Պարբերական գոհարեւորութուն դահանջելը ժողովուրդ դահելու, առավել եւս նրան սեղծագործ ինքնաղրես-

տունան խրանելու լավագույն միջոցը չէ: Եւ նա, որ իր դասնական փորձից լավ է ուսանել, թե ուր է ի վերջո հանգեցնում մարդու արձեթից սարանջատված ու դրանով իսկ յասարկայացված հայրենասիրութունը, կասարել է իր, արդեն ավանդական դարձած ընտրութունը: Բողոք ժամանակներում, իսկ 20-րդ դարում առավել եւս, յասաղարսված է եղել ցանկացած միսթ, գաղափարախոսութունը, նոյասակ եւ իղեսալ, որն իր առանցքում չի ունեցել կոնկրես մարդուն, որը մեթի ու հակերժականի դաստանութունը գաղափարը չի թեթեղել փոթից ու սասօրականից: Անթղխալարական Եւրոպիանը կարող է առաջնորդել մի փոքր հասվածի, այն էլ կարճ ժամանակով, իսկ գանգվածին, որն իր ֆանակական եւ որակական ուժով ողես է կլանի կոյի իղեսալը, դրոնով կխարբես, բայց չես դահի: Ուսի, ամենեւին էլ դասահական չէ, որ հայրենիքից հեթո մարդակալել կլան փնտրելու մեկնող երիտասարդութուն ֆանակն ողող համեմատական է հանրալվեթներում իրենց հուսահատ բողոքը դեւ արահայեթու ընդունակ տարին առած եւ նոր դանդալութունից առալծմ խոսափողների ֆանակին: Եւս մի ֆանի տարի, ու Հայաստանը կվերածվի կենսաղալալվածան տարական ողայմաններից գուրկ դասական տուսական գլուղի, ուր լված դողոցի, հողի ու եկեղեցու դասկերը մերբընդմերթ յալասում են հյուժված թոակառուները եւ ինքնագոհարութունից տողած գլուղաղրից նախագաղը:

Ետեղափոխական համակարգը Հայաստանում վերջնականաղես աղեսակ է իրեն: Նա այժմ ոյնելի ընդունակ չէ, բացաղորութուն արասների վերաարաղրութունը: Վալսը աղագա դասասխանասլութունը նկատմամբ դրոն է այն դեկավարող կլանին ավելի ու ավելի անղասալասլանտ գործողութունների: Հրամայական դահանջ կա, որոյեսի եւս մեկ անգամ հիմնավորաղես խորեթն «ֆաղափարական համաձայնութուն», «ազգային միասնականութուն» եւ համարձեթ այլ գաղափարների մասին: Խորեթն է ընթրենք, թե ինչի հեթ ենք համաձայնում եւ ում Եւրոյթ ենք համալսմքվում:

ՏԻԳՐԱՆ ԿԱՅՐԱԳԵՏՅԱՆ
Բաղալական եւ միջազգային հեթագոսութունների կենտրոն

թյան գիտութուն, կրութուն, մակութուն ոլորտի ներկայացուցիչները Գերագույն խորդի Գիտերի Բագմայարար դահլիճում հանրաղեսութուն դեկավարութուն հեթ երես առ երես ու կողկողի նստելով ու խոսելով:

Չանդիլումը հանրաղեսութուն նախագահ Լեւոն Տեր Դեթրայանը բնու-

որքան էլ նվաստացնում, այրուհանդերձ դրան, միջոց է բերում:

Ընդհանրաղես Եւրոյթ ունեցողներից յուրաքանչյուրն անդրաղարձալ իր ոլորտի խնդիրներին, բայց եղան նաեւ այն ողիսի մտավորականներ, որոնք համընդհանուր հարցեր կամ նաեւ այլ ոլորտներ Եւրոպիայու փորձեր արեթեն: Իսկ այդ փորձերը ցույց սվեցին, որ ավելի լավ է նրանք գնան իրենց «արեւի ձեթն աթեւ», եւ ու թե մեթեն այնեթ, որեթից կամ չկարողանան դուրս գալ, կամ էլ միայն իրենց համար ընդունելի ձեթով դուրս գան: Մասնակորաղես, Չայաստանի գրողների միութուն Բարտուղար Սաղաթել Գարութունյանն իր Եւրոյթը նվիրաբերեց ասնովալայանին, բայց սա ու մի վերաբերումն էլ ցույց չսվեց հայ գրողի այս ֆայլերին: Իսկ Երեսնի Միթիար Գերացու անվան թեթկական ինստիտուցի Եւրոպիայի Գերացու թեթկական հարցերից անցալ նաեւ Չայաստանի մամուլի ցնութագրական նկարագրութուններին եւ ի վերջո հանցեց այն եղարաղարութունը, որ Չայաստանի միակ թեթը «Չայաստանի Գերացուցեթից» է: Որոյեսի ողր, Գարութունը հանկարծ չեղալացեթի, որ այս դասնառով իրենից վրեծ են լուծում, ավելացեթեն, որ իր Եւրոյթում ԳԳԻ մամուլի եւ լրասլութուն հանձնաժողովի նախագահ Մերուժան Տեր Գուլայանը «ԳԳ»-ի վերոհիշալ դարգուարումը չեղալ համարեթ, նկատելով, որ կամ նաեւ Եւրոպիայի ողակալ եւ թովանղալից թեթը:

Ինչեւէ, երկու խոսով սա էր եղած չեղածը: Խոսելը՝ խոսեցին, լսելը՝ լսեցին, մնացալը հեթո կերես:

ԳՎԳԿ ԱՄԳԳԵՏՅԱՆ

ների, այլ, իր խոսքով ասած, «կոնսակցների» բացակայութունն հեթ: Եթե սեղով, որ հնարավոր չէ «խոսանալ» լավ կլանք, այսուհանդերձ նա խոսասցավ, որ հոգեւոր ոլորտին սրղող ֆիհանսավորումը հեթեւողականորեն տարբեր կալելանա, միեւնեւ որ 3 սարվա ընթացում հասնի այն միջին նոր մին, որոյեսի գոյութուն ունի աշխարհում:

Իսկ ի՞նչ էին ուզում հանրաղեսու-

բագրեց որոյես հարցարումներ կասարելու եւ ինքնորոնացիա փոխանակելու հնարավորութուն

Խոսեցին բասրոնի, կինոյի անեթումը վիճակի մասին, կրութուն ան միթիբար ներկայի էթեր թեթեցին: Լեվեց, որ մեր մակութունը մեթել է, որ մեթն մասնակցում են մեր արվեստի քաղմանը: Մի խոսով, արդի հայկական մակութունը նոյնոյես մեր բնականների նման մրութուն մեթ է եւ հով հարային անջատումներն ավելի ծանր են աղրում գիտութուն եւ մակութունի արվեստի մարդկանց վրա:

Եւ որովհեթեւ, ինչոյես Եւրոպի ԳԳ նախագահի դասեթնակասար ակաղեմիկոս Դավիթ Սեղրակյանը, իրենց Եւրոպասանի համար լույս ու տարութուն է ողես, այդ դասնառով էլ ոմն աներկկացի Սոզուսի 500 դոլար մրցանակը աշխարհի լավագույն ամսագրում տղագրված գիտական աշխարհի համար հայ գիտնականին

Կարձակ

«**Ռ**ուսասանը հիմարների և խելագարների երկիր չէ: Ոչ ոք բույլ չի սա խորհրդարանի գանձանքից երջելի տասնության անիվը: Կոմունիստական Ռուսասանի սահմանադրությունը, ինչպես և Ֆաշիստական Գերմանիայի, օրինական հիմն ունենալ չի կարող», այսպես է արտահայտվել Իսահակյանի Ռուսասանի արգելափակումը: Անդրեյ Կոզլովը երկրում սեղի ունեցող վերջին իրադարձությունների կառավարության անիվը: Նա փաստորեն միակ նախարարն է, որն այդպես անվերապահորեն արտահայտվել է նախագահ Բորիս Ելցինի դաշտնադրության օգտին: Մնացած բոլոր նախարարներն իրենց հավաստությունն են հայտնում սահմանադրությանը, ինչը Ռուսասանում սեղծված իրավիճակի դժգոհությունն է ցանկացած և ընդհանրապես ոչինչ չասել և զերծ մնալ հասակ դիրքում գուցաբերելուց: Թեև, մյուս կողմից, ուժային նախարարություններից ոչ մեկն այժի չի ընկնում նախագահի համաձայնությանը, առավել ևս կարգադրությունը և ուստի, եթե անգամ դաշտնադրության, ներքին գործերի կամ անվտանգության նախարարն արտահայտվի միանշանակորեն կողմ կամ դեմ նախագահին, ապա դա դեմ չի նշանակում, որ նախարարությունը, նրա աշխատակիցները և նրա ենթակայության գործափակումները կհետևեն նախարարի հրամաններին:

Ընդհակառակը, այսօր թե Ելցինի կողմնակիցները, թե նրա հակառակորդներն ամենից ավելի վախենում են այն անկախությանը, որ կարող է առաջանալ երկրում, եթե կողմերից որևէ մեկը դիմի ուժային նախարարությունների աջակցությանը: Նախարարների կողմից իրավիճակը չի կարող լավագույն աղյուսակով դաշտնադրության նախարար Պավել Գրաչովի խնդրանքով դիմում էր Գերագույն խորհրդին, որովհետև վերջինս կասեցնի հակաեյցինյան սրահադրվածությունը ունեցող բարձրաստիճան ստանդերի հավաքները, որոնք սեղի են ունենում օրենսդիր մարմնի և նրա ղեկավարության անմիջական հովանավորության ներքո:

Վերջին ամիսներին Ռուսասանի նախագահ Բորիս Ելցինի հաջորդական ֆալսեթային բացթողումների, իսկ ավելի ճիշտ, կողմնակիցների շարժում, մարտի 20-ի նրա դի-

մումը ժողովրդին և հասկառու և նրա բովանդակությունը քերտս մեծագույն սխալն էր: Չնայած այն բանին, որ Ելցինը փաստեց, թե ինչպե՞ր հիմնված է երկարատև մտնումների և խորհրդակցությունների արդյունքների վրա, վերջին երկու օրերի ընթացքում իրադարձությունների զարգացումը վկայում է հակառակի մասին: Եւ ժողովուրդը, և ֆալսեթային ուժերը ստատու էին նախագահի հայտարարությանը: Այդ հայտարարությունն իր հիմքում կարող էր ունենալ երկու ծայրահեղություններից որևէ մեկը կամ նախագահն ինքն էր հեռանում, դա-

սագրական որևէ իրադարձություն էր ստատու, Վալերի Չորկինը բազալություն մեկնեց Միացյալ Նահանգներ, ինչն առավել ֆանտաստիկ էր նման առանցքային դաշտնադրության մարդու համար: Իսկ Ելցինի հեռուստատեսային անմիջապես հեռու նա առաջիններից մեկն էր, որ հայտարարեց, թե Բորիս Ելցինի հրամանագիրը գործող սահմանադրությունը ոչնչացնող փաստաթուղթ է և ուստի՝ հակասահմանադրական: Եւ դա այն դեղորայքն էր, որն այժմ ոչ մեկը, այդ թվում նաև Վալերի Չորկինը, այդ փաստաթուղթը չի սեպել, իսկ

դրություններով հանգուցալուծելու հույսերը:

Չորկինի երեսույթի կարևորությունը և սրահարանական հարցադրումները այդ խնդրի կառավարությանը լավ են գիտակցում Ռուսասանում և նրանից դուրս գտնվող ֆալսեթային բազալությանը, որոնք ցատկեղեն քաղաքակրթական դասարանի կամ անհավասար դասարանի գործողությունները ցատկազուրկ հարցադրանքներով: Այսպես, «Ազատություն» կայանի մեկնարկը իր հարցադրության մեջ խիջիցիայից հիշատակեց, որ վերջերս Գերագույն խորհուրդը նախագահ Ռուսլան Խաբարովսկու միջնորդությամբ կարող ավելացրել է Սահմանադրական դասարանի բյուջեն, բնականաբար նաև նրա նախագահի աշխատակազմը: Բայց այս դարձուցակ սարքերակը, որը բազալության մեջ դրվեց արեւմտյան ռադիկալիստների կողմից, հազիվ թե համոզվել է հնչում:

«Ալեխանդր Ռոզդոլցոյը երբեք այդքան մոտիկ չի եղել նախագահական դաշտնադրությանը, որքան այժմ», նշում են ֆալսեթային գործիչները ինչպես Բորիս Ելցինի, այնպես էլ նրա հակառակորդների ճամբարում: Եւ իսկառաջ, փոխնախագահ Ա. Ռուդկոյի կարող գնահատականները Ելցինի հասցեին և նրա հակառակորդները դեղի ոչ այնքան Գերագույն խորհուրդը, որքան դեղի «Քաղաքացիական դաշտնադրություն» վկայում են նախագահական արտոջ սահմանելու իրական հնարավորությունների մասին: Իսկ Մեծ Բրիտանիայի հեղինակավոր հանդեսներից մեկում հրատարակված «Մարդը, որը նախարարներ է նշանակում» հոդվածում Ռուսասանի ֆալսեթային կյանքում Արկադի Վոլսկու դերի մասին հեղինակավոր մասնագետներն ասում են, որ նա է այսօր կանգնած ռուսական իրադարձությունների ակունքներում և իր ուժով ձեռնարկ վերահսկում է երկրի ու ֆալսեթային կյանքը:

Յավելի է, որ նման ճգնաժամային դրսևից, նախագահ Ելցինն անձնական ուղեգրությամբ է աղուում 85-ամյա մոր մահվան կառավարությանը, բայց դեմ է հուսալ, որ առաջիկայում նա ուժային դիմակայությունը կույուարներից այնուամենայնիվ չի սեղափոխվի փողոց և դաշտան չի դառնա Ռուսասանից այնքան համախախտված նոր արյունահեղությունների:

«Ազգ»

ԻՆՉ Ե ԿԱՏԱՐՎՈՒՄ ՌՈՒՍԱՍԱՆՈՒՄ

Տասնամյակի ընթացքում Գերագույն խորհրդի վրա, կամ երկրի առյուծաբաժնի նկատմամբ ողջ դաստիարակությունը վերցնելով իր վրա, անվերապահորեն կասեցնում էր Գերագույն խորհրդի և Ռուսասանի ժողովրդական դաշտնադրությունների համագումարը:

Մակայն նախագահ Ելցինը դիմեց մի ինչ-որ միջանկյալ սարքերակի, որը ոչ միայն չի հասկացնում իրավիճակը և իշխանության խնդիրը, այլև ընդհակառակը, ավելի է խորացնում ճգնաժամը, գրկելով երկիրը կենտրոնական իշխանությունից և կանգնեցնելով մասնազատական դաշտնադրության փորձեր: Եւ այն, որ նախագահ Ելցինը աննախադեռ մեկուսացնում մեջ հայտնվեց, նախ և առաջ Ռուսասանի առյուծաբաժնի համար դաշտնադրությունը կրող գործիչների և ուժերի սրահարանական հեռացումն էր հավակնոս, բայց անվտանգության նախագահից: Հումանիտար համալսարանի ռեկտոր, նվիրյալ ժողովրդավար և Ելցինի կողմնակից Ա.Ֆանաստիխոնովը, «ՌՂ մնաց այժմ Ելցինի կողմին: Ոչ ոք, միայն ժողովուրդը: Իսկ ժողովուրդը ցատկազուրկում էր առածգական հասկացողություն է»:

Այս ընդհանուր դաշտնադրված փառազանց հեռաբերի է Ռուսասանի սահմանադրական դասարանի նախագահ Վալերի Չորկինի գրաված դիրքը: Նախ դեմ էր նեղ, որ ընդամենը մի քանի օր առաջ, երբ Ռուսասանում ամեն ուղի ճակատ

հեռուստատեսային, ինչպես հայտնի է, նման հայտարարությունների համար քաղաքացիները չէին: Ավելին, չաղանկյով Գերագույն խորհրդի կամ որևէ այլ կազմակերպության հայցադիմումին, Սահմանադրական դասարանն արդեն ներմուծում է անը Բորիս Ելցինի ընդունած հրամանագրերի սահմանադրությանը համադաստիասնելու հարցը, թեև կրկնում են, որ դրանց բովանդակությունը դեռևս ոչ մեկին հայտնի չէ: Չորկինը չի ստացել անգամ ակնհայտ խաբարությունից, Գերագույն խորհուրդում հայտարարելով, թե Սահմանադրական դասարանի նիստը դաշտնադրանք է իր գնահատականները, ինչն արագ բացահայտվեց այն բանից հետո, երբ դասարանի կողմից այլ անդամները հերքեցին այն փաստը: Եւ վերջապես, նա առավել ֆանտաստիկ դեմք է իմանար, որ դասարանը և դասավոր իրավունք չունեն նախադեռ գնահատականները սալ որևէ գործի վերաբերյալ, քանի որ չի կարող դասարանում և նրա վերաբերյալ դասական որոշում չի կայացել:

Մեծ միտմամբ եմ ժամացնում ուսարությունը Սահմանադրական դասարանի նախագահի անձին և գործողությունների վրա, քանի որ այսօր նա այնպես բարձր կան որևէ հիմք չունի նախագահի և Գերագույն խորհրդի միջև հասարակ իր առաջիկայից կասարելու: Իսկ դա ինքնին հասկանալի է, որ նվազագույնի է հասցնում մոտկոլյան ճգնաժամը որևէ միջանկյալ, ոչ արմատական գործո-

Գրանցում

Մարտի 21-ին Զրանսիայում ավարտվեց Ազգային ժողովի ընտրությունների առաջին փուլը: Առաջին, որովհետև դաշտնադրական թեկնածուների աննախադեռ մեծ քանակը, շուրջ 5000 թեկնածու, դայանաներ անհոջեց ընտրությունների երկուրդ փուլի անցկացման համար:

Ինչպես հարդարում է FRI կայանը, արդեն իսկ նախնական հարցման սվայների համաձայն, ընդդիմության դաշտին, որը ներկայացված է «Միություն հանուն ֆրանսիական ղեկավարության» և «Միություն հանուն հանրապետության» աջ թեկնածու կազմակերպություններով, սասցել է ձայների շուրջ 40 տոկոսը, այն դեղորայքն, երբ սոցիալիստները հավաքել են ձայների ընդամենը 19 տոկոսը: Մա նշանակում է, որ ազգային ժողովում 577 սեղերից 450 արդեն կողակնակի աջ ուժերի դաշտին:

Ընտրությունների նման արդյունքներ, ինչ խառն, կանխատեսելի էին, և թե հազիվ առնեն, որ ֆրանսիացիները մեծ դեղորայքային էին արտահայտվում սոցիալիստների աստեղկապետային իշխանության արդյունքների մասին և գնում էին, որ Զրանսիայում սենսաական վիճակի վաթսուամյակի սոցիալիստների սխալ սենսաական ֆալսեթային հեռուստատեսային և Կամիսասեսի իր նախ, որ ընտրություններում ֆրանսիացիները մեծ ակտիվություն կցուցաբերեն, ինչը ևս հաստատվեց նախնական սվայների վերաբերյալ հարցազրույթումներում: Այսպես, ընտրելու իրա-

Ընդդիմության տրավորիչ հաղթանակը

Վուն ունեցող 37 միլիոն 700 հազար ֆրանսիացիներից նվազագույնը 69 տոկոսը մասնակցել էր ընտրություններին: Այդ ուժերին համակողմ ֆրանսիացի ֆալսեթային մեկի կարծիքով, «սոցիալիստները, որ երկրի ֆալսեթային գերակշռող մեծամասնությունը կզգտի անձնական մասնակցությունը ցուցաբերել սոցիալիստների երկարատև և անարդյունավետ իշխանությունը դադարեցնելու գործում»:

Գիտությունների կարծիքով, սոցիալիստները որոշ, թեկուզե ևերային հույսեր ունեն ավելացնելու իրենց էլեկտրի ֆանակը, հաջող կիրակի ընտրությունների երկուրդ փուլի ընթացքում: Դա կարող է այն բանի հետ, որ նախընտրական մրցավազի ժամանակ մեծ արժույթ համար Արդյունքները իրականում ժողովրդի կողմից դաշտնադրության չարմանացան և դիտողների կարծիքով, կարող են ընդհանրապես մնալ առանց դաշտնադրական մանդատի: Եւ քանի որ իրավիճակի գերակշռող մեծամասնությունը սերում է սոցիալիստներից, ապա վերջիններս հույս ունեն, որ ընտրությունների երկուրդ փուլում նրանց համակողմ ընտրողները կփոխանեն իրենց ձայնը սոցիալիստների կողմնակիցների մայրին, ինչը գոնե մասնակորեն կփոխի ընդհանուր դաշտնադրված Ազգային ժողովում:

Ինչպես ակնհայտ է, որ սոցիալիստ

նախագահական լիազորությունների արմատական հարցին: Նրանք գտնում են, որ սեղծված խիստ բարդ իրավիճակում կառավարության համար անչափ դժվար կլինի արդյունավետ գործել, եթե նախագահի դաշտնադրումն է սոցիալիստների ձեռքում: Քաղաքական կուսակցությունների միջև դայաները կվերաձվի դայաների Ազգային ժողովի դաշտնադրական և նախագահի միջև, ինչն աջերի առաջնորդների կարծիքով, կվիճեցնի երկրի ներքին և արտաին ֆալսեթային մեծամասնությունը արմատական փոփոխություններ իրականացնելու ընդդիմության բոլոր փորձերը:

Անկախ դիտողների կարծիքով, Զրանսուա Միսերանին ժամկետից անս դաշտնադրող անկույտ Զրանսիայի դաշտնադրականների բուն ցանկությունը ավելի ցատկազուրկված է այն մասնակցությամբ, որ երկխոսությունը նախատեսված երկու սարքերի ընթացքում, նախագահ Միսերանն օգտվելով իր լիազորություններից կանի հնարավոր ամեն ինչ, որովհետև մինչև հաջողի ֆրանսիացիները խորը կիսարավորություն առնեն աջերի իշխանությունից: Մա կենսական, որ երկու սարքերից աջերը կրկին կառավարեն նախագահական ընտրություններում, իսկ սոցիալիստները կերկարաձգեն իրենց իշխանությունը ևս յոթ ֆառով:

«Ազգ»

Խորհրդի Ձայն

Շարկավոր է օգնել Սլովակիային

Երկուրդելով Ալովակիայի սենսուրան փլուզման հնարավոր հետեաններին, Չեխիայի վարչապետ Վադլավ Կաուսը Նյու Յորկի քանկատերերին խնդրել է Արեւմտեի գործարարներին համոզել արմատական ներդրումները Սլովակիայում:

Նախընտրում են ամերիկացիներին

Յրանսիան Լոնդոնին հասկացրել է, որ չի ընդունի Զարավակիայում խաղաղարար ուժերի հրամանատարության վստահումը բրիտանացի որևէ զենքային: Փարիզը կնախընտրե արդյունաբերական սեպել ամերիկացի սղային:

1 մլն սոլիդով հիվանդ Տանգանիայում

Տանգանիայի 25 միլիոն բնակիչներից մոտ մեկ միլիոնը սոլիդի վիրուսակրող է, իսկ 100 հազարը առատադու է այդ հիվանդությանը: Զամբիայի քանկի կանխատեսումների համաձայն, 2010 թվականին վարակված կլինի 4 միլիոն տանգանիացի:

Վստահելի սղաներ

Չգտելով բանակում չեզոքացնել իր նկատմամբ թեմամար սրահարված սարքերին, նախագահ Բորիս Ելցինը որոշել է առաջ ֆաշել 1500 հալասարի մ սղաների:

Շայսնի են դարձել գանձիչների կողողման մանրամասները

Եկատերիստրոգի ներքին գործերի վարչությունը հարդողել է անցյալ չորեքշաբթի ֆալսեթային խնայանքներից մեկի մոտ գանձիչների կողողման մասնադասնությունների մասին: Պարզվել է, որ երեք կողողիչները (և ոչ թե երկուսը, ինչպես հարդողվել էր ավելի վաղ) հարձակվել են «Եկո» կողողիչների կանձիչների վրա, որոնք Նեղափոխում էին 5,8 միլիոն օուրը: Առաջին գանձիչն արտաքին էր խնայանքի շեքում, երկրորդը խել էր զենք, իսկ վարորդը անհայտ էր կեղծ արձանական հարվածում: Զանգագործների կալանման գործողությունը արդյունքներ չի սվել: Քննչական խմբի աշխատողների կարծիքով, կողողիչն ամենայն փականավորությամբ կասարել են դրսից եկածները, որոնք թերես դեռ չեն հեռացել Եկատերիստրոգից:

Գողանում էին արտասահմանյան ակոնեբեններ

Բառնուդ ֆաղաբում ձերբակալվել է խուրո և լավ հանդերձավորված հանցախումբ, որն զբաղվում էր արտասահմանյան ակոնեթիլների գողությանը: Երկուսն էին թանկ են գողացված «Լենո Քրուիդե»-ում, որի վրադարձման համար ակոնեբենայի սերը կլինի ցիպլին խոստացել էր նվիրել նոր «ՕՅ»: Ի դեղ, գանգավում է «Դեյլո» թերթը, քանկարժեք մեկնայի սերը իր գանձն սսանալուց հետո անմիջապես մոտացել է սված խոստումը:

ՄԱԿ-ի փորձագետները կօգնեն Ղրղզստանին

Ղրղզստան այցելեց ՄԱԿ-ի գաղթականների գործերի բարձր կոմիտարի վարչության փորձագետների դասընթացը, որոնք իրենց ծառայություններն առաջարկեցին գաղթականների մասին հանրադատական կանոնադրության մշակման գործում: Բացի հարկադիր գաղթականների իրավիճակի ուսումնասիրությունից, որոնք Ղրղզստան են գալիս հիմնականում հարեւան Տաջիկստանից, փորձագետները նաև չրացառեցին Ղրղզզաղիկական սահմանում իրադրության վաթսուամյան և գաղթականների հոսքի ուժեղացման դեղորայքը Ղրղզստանի գործնական օգնությունը ցույց տալու հնարավորությունը:

«Ազգ»

Լուրերի Զուտ

Չինեառայողները նախադատաբար անհավատալի են արձանահամարում

Էստոնիայի ղեկավարական ուժերի 40 զինծառայողներ նախադատաբար անհավատալի են արձանահամարում: 10 կադետ և 10 կրտսեր սղա սովորում էին Ֆինլանդիայում, 20 զինծառայող Շվեդիայի ուսումնարանների բաժանակարգեր են: Խուճը է կազմավորվում Ֆրանսիայում սովորելու համար, 2 մարդ կմեկնի ԱՄՆ:

Երկաթուղային տոմսերի նոր սակագներ

Մարտի 15-ից էստոնիայում փոխվել են միջազգային երկաթուղային տոմսերի սակագները: Այժմ Մոսկվայի կուլտի տոմսն արժե 99,9 էստոնական կրոն (նախկինում եղել է 35), Պետերբուրգի ուղևորատի տոմսը՝ 30,2 կրոն՝ 20-ի փոխարեն: Իսկ Ռիգայի տոմսի համար, որն արժե 42 կրոն, այժմ անհրաժեշտ է վճարել ընդամենը 30: Ավելի էժան են դարձել նաև ուղևորությունները Վիլնյուս և Մինսկ:

«Թռչող ավիսներ»

Մոսկվայի եւ մարզի վրա

Տարեկան Մոսկվայում և Մոսկվայի մարզում արձանագրվել է չթափափափված թռչող օրվերների (ՉՕՕ) դիտարկման մի փունջ դեղ, ՌԿԿ-ին հայտնեցին ՉՕՕ կենտրոնում: Գուճարի 18-ի երեկոյան մեջտիվի «Վարսակվայա» կայարանի բաժանում մի փունջ մարդ երեկոյան նկատեց են արձակվող օրվեր, որը լամպի նման լուսավորում էր և անընդհատ փոխում դիրք: Ամպերի միջով անցնելիս թռչող օրվերները չէր նկատվում: Առաջին անհետաքննելի գրեթե երեք ժամ անց Քիբյուկտոյի բաժանում: Փետրվարի 9-ին Տուսիմոյի երկրում հայտնվեց լուսատու կեղև կամ գունդ: Առաջին արձակված էր զիզգազածե և ճառագայթներ արձակում: Ժամանակ առ ժամանակ դրանից անջատվում էր փոքր գունդիկ, որն այնուհետև վերադառնում էր: Լույսը կենտրոնի աշխատակիցներից մեկի խոսքերով, այսօր չթափափափված թռչող օրվերների բացասական ազդեցությունը մարդու վրա կասկածներ չի հարուցում: Այդ առարկաների մոնիթորինգը համալսում հանգեցնում է հիպոթեզային, ժողովրդական, լսողության կորուստի, անդամալուծության, այլաձեւերի, ճառագայթաառարկան:

Թռչող ավիսները կենդանիներ են «որսում»

Բացառված չէ, որ կենդանիների բաց անհետանալի կրճատման համար մեղավոր լինեն «թռչող ավիսները», գտնում է անասնաբուժական գիտությունների թեկնածու, ՉՕՕ կենտրոնի լրատվության գլխավոր փորձագետ Նասայա Մաֆրոնսկայան: Թռչող ավիսների անցած բաժանում համալս եղել են կենդանիների ոչնչացման դեղորայք, որանց մարմինների վրա գտել են խեղդանման և արտադրող վիրահատությունների հետքեր, ինչպես նաև եղել են հափեսակման դեղորայք: Կենդանիները, նախ և առաջ ընդ, մարդկանցից են՝ են զգում չթափափափված թռչող օրվերի մեծեցումը: Դրա հետ մեկտեղ, ՉՕՕ-ների ազդեցության դեղորայք կենդանիների կլինիկական դրսևորումները նման են մարդկանց բաժանում դիտվող երևույթներին: Ե. Մաֆրոնսկայայի կարծիքով, չթափափափված և մյուս մասնագետները լուրջ ուսուցողություն դարձնեն թռչող ավիսների ազդեցության հետազոտվող կենդանիների խեղդանման և ոչնչացմանը:

Այվազովսկու նկարը ղեկ է վերականգնվի

Թեոդոսիայի դասվերաստիում մինչև վերջերս ցուցադրված Այվազովսկու «Չեմենի ճակատամարտը» նստավոր կտավն ուղարկվել է վերականգնման, որը կատարելու են Գրաքարի անվան համառուսաստանյան կենտրոնի մասնագետները: Ծախսերը կկազմեն 2,5 միլիոն ռուբլի և կվճարվեն «Սպառման» քաղաքի կողմից:

Մկանդայ

Մեր օրերում դժբախտաբար տեղի են ունենում բաներ, որ առաջնորդում միայն «կինոնորմ» կարելի էր տեսնել և դարձյալ չհավասար: Խոսքը վերաբերում է վերջին օրերին համերգներով մեր հանրապետության մայրաքաղաք ժամանած ռուս հանրահանաչ երգչուհի Մարինա Ժուրավյովայի հյուրախաղերին: Առնվազն անհավասար էր լինել, որ տեսնելով օղորային քառյուղի ցանկադասերի, «Մոսկվա» կինոթատրոնի ճակատամասին մարդասպան ճանաչումով գրված երգչուհու անունը և թեկուզ մի քանի կատարելիք: Ընդհակառակը, յուրաքանչյուր ով կարող էր բերել անհրաժեշտ այդ ազդեցություն, որ նման դաժան ճանաչումից հետո վերջապես կյանքը վերադառնում է իր բնական հունը, որ այդ և դրան հաջորդող հյուրախաղերը ժողովրդին կհանեն սրբատաշին վիճակից և կենսական նոր լիցքեր կհաղորդեն նրան:

«Հայաստանի Հանրապետություն», մեր մյուս թերթերը տղազերեցին հիշյալ հյուրախաղերի գովազդները, իսկ հայկական հեռուստատեսությունը, չնայած իր սահմանափակ հնարավորություններին, ժամանակ զատել էր ևս օր հաջորդելու երգչուհու ճանաչողականները: Այդպես էլ, ինչ խոսք, դիտել լինեք: Մեր թերթը ևս, կաղված «Մոսկվա» կինոթատրոնի գործունեության վերականգնման հետ, որոշեց անդրադառնալ մշակութային այս օջախի աջակցությանը խնդրեցին ու հետագա ծագելիքն քննարկաբար խոսելով նրան դրա այդ սարգա անդրանիկ միջոցառման «հերոսուհու»: Մարինա Ժուրավյովայի մասին, որն առդեն «հասցրել էր» երեք համերգներով հանդես գալ նույն կինոթատրոնի բեմում:

Շարաք օրը, սակայն, հուզա-

վառ սրճադրությամբ դեղի համերգ ցատկերներին սղախում էր դառն հիասթափություն: Եւ այդ օրվա, ևի հաջորդ օրը կայանալիք համերգները հանգեցրին: Ի՞նչ էր դասախոս: Անհերքելիորեն ու և ուսուցանող դարձվել է, որ կարող ունենալ անհերքելի էր ժուրավյովային չի եղել, այլ «ձեռներեց» հայ տղաների հրավերով երեւան ժամանած ինչ-որ դասախոսական ուսուցիչ:

«Ցույց սկսեք չեք անհավասար» կամ «Ժուրավյովայի գործը» հետախնդրության մեջ

Յավային այն է, որ այդ ամենը հայտնի է դարձել հյուրախաղերի ավարտի նախօրյակին, երբ հազարավոր երասուստներ արդեն հասցրել էին ունկնդրել իրենց սիրելի երգչուհու երգերը: Ես դիտարկեցի այսպես ոչ մի բան չեմ վերցնում չակերտների մեջ, որովհետեւ, այո, նրանք լսել են ժամանակակից դրոյասող Մարինա Ժուրավյովայի երգերը միայն թե «մագնիսաֆոնային կասետամբ» և իսկական երգչուհու հետ, բացի արտաքին նմանությունից, որն այլ կարող չունեցող այդ ինչ-որ մեկի վարդեն «ցուցադրամբ»: Ենթադրում ենք, որ ԽՍՀՄ փլուզման հետ նրա «ամենամոտայի երգչուհին» ես արդարանովել է ԱՊՀ անորոշ կատարյցներում: Անակնկալի եկած ցատկում են Ն.Գ. Մղանդարյանի բաժին, որտեղ գտնվում են կալանավոր «գասրդյուններ»: Լույս բաժնի դեպքերում ունեցվածքի դասադրության բաժանումն էր ողջ, միլիոնային մայր Անոս Պետրոսյանի առանձնատեսակում հանդիպում են նորահայտ

«Մարինա Ժուրավյովային», որը, ինչպես դարձվել է, Կրասնոդար քաղաքի բնակչուհի, Կուրանի Ազարաչին ինստիտուտի 2-րդ կուրսի ուսանողուհի Լարիա Յուրչիկն է: Այժմ ապրում է նախաճանաչություն նրա և նրան ուղեկցող վրացական (գուցեն ուղեկցական, Բանգի դժվար է արդեն միանալակ որն էր քան ասել) դարային խմբի անդամների հետ: Բերական գործ է

դե՞ս վերականգնեց նրանց հավասար հետագա հյուրախաղերին ժամանողների հանդեպ: Էլ չեն հավասար, կզերադասեն սանը ծայնագրիով լսել իրենց «կուրսերին»: Ավելին, սկսում են կասկածել նաև նախորդ սարներին մեզ մոտ երեւան եկած և մարզահամերգային հանախորտ ելույթներ ունեցած սարեր վոկալ-գործիչային խմբերի («Լասկովի մայ» և ուրիշներ) խկուրյանը: Ասվածից հետոն է մի բան քննարկ հարց, վերջին հաշվով, ո՞վ է կոչված ստուգելու այս ամենը, ղեկավարներն սնորհներու այդ գործը: Մի՞թե նման օղակ չկա մեր մշակույթի նախադրությունում կամ որն այլ կազմակերպությունում: Իսկ եթե կա, աղա ինչպե՞ս դասախոս, որ այսպես ուսուցանում էր դարձվեց եղևուրյունը: Զէ՛ որ կարելի էր այս խայտառակությունը կանխել դեռ մինչև համերգների սկսվելը: Թե՛ չէ ակամա բյուրեղացության մեջ են ներառվում զանգվածային լրատվության միջոցները: Կամ թե նույնիսկ եկողը, ասենք, «իսկական» Ալլա Պուգաչովան է, դիտել լինի՞ լիազորված մեկը կամ ինչ-որ խումբ, որ մասնագիտորեն ստուգի «Ֆոնոգրամա» կոչվածի օգտագործման աստիճանը, բույրասրելիության չափը և այլն: Մասն էր հարցեր են, որ դիտել Երասուստի կարգավորվեն, իսկ թերացողները խասորեն դասվեն և խաղաղ բացառվեն նման «գործարկներ»:

Իսկ մինչ այդ բոլակիցներին մնում է յուրաքանչյուր ժամանած հյուրի հանդիպելիս, քաղաքական թե մշակութային գործիչ լինի նա, որդես առաջին հարց ասել՝ «Ցույց սկսե՛ք ձեր անհավասարը, խնդրեմ»: Բայց վախենան, թե այս անգամ էլ անհավասար կեղծված լինեն:

ԱԶԳ - ՄԱՐՁԱԿԱՆ

ԳԱՎԱԹԻ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱՐԿԸ ՄԱՐՏԻ 27-ԻՆ

Էլեն Բունիաթյանը Ռուսաստանի և Բրազիլիայի չեմպիոն

Հայաստանի Հանրապետության ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գործկոմն իր հերթական նիստում ներառեց և հաստատեց հանրապետության 1993 թ. առաջնության կանոնադրությունը, գավաթի այս սարգա խաղարկության ցանկը:

Ֆուտբոլային նոր մրցաբաժան սկսվելու է 4 օր հետո: Մարտի 27-ին մեկնարկելու է ՀՀ գավաթի երկրորդ խաղարկությունը: Պատվավոր ավարտը կիմարելու են 31 թիմեր: Արժույթն է «Բանանց»-ը որդես 1992 թ. գավաթակիր դարձան ներգրավվելու է 1/8-րդ եզրափակից: Քառորդ և կիսաեզրափակիչ փուլերում թիմերը միմյանց հետ հանդիպելու են 2-ական անգամ, սեփական և մրցակցի դաշտում:

Եզրափակիչ հանդիպումը տեղի կունենա մայիսի 25-ին, դայամանով, եթե Հայաստանի Հանրապետության ազգային հավաքականը նախատեսված մրցաբաժանային մեկնի ԱՄՆ: Հակա-

ռակ դեղում վճարված հանդիպումն ավանդաբար կկայանա մեր անկախ ղեկավարության սարեղարծի օրը մայիսի 28-ին:

Այս սարի 16 և 18 սարեկան ֆուտբոլիստների ՀՀ հավաքականները մասնակցություն են եվրոպայի 1994 թ. առաջնությունների ընտրական խմբային մրցաբաժանին: 16 սարեկանների մրցակիցները կլինեն Ուկրաինայի և Ֆուրգարիայի հավաքականները:

Իսկ 18 սարեկանների մրցաբաժանում մեր տղաներն ուժեր կպահեն Շվեյցարիայի և Թուրքիայի հավաքականների հետ: Կողմերը փոխադարձ համաձայնությամբ մեկուկ մեկ մրցումների խաղացանկը:

ՀՀ 16 սարեկան ֆուտբոլիստների հավաքականի գլխավոր մարզիչ է նշանակվել Ֆրանց Մանուկյանը: 18 սարեկան ֆուտբոլիստների ընտրանիք գլխավորելու է ՀՀ վաստակավոր մարզիչ Վազգեն Հայրապետյանը:

Ավարտվեց բակետային կանանց Ռուսաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունը: Եզրափակիչ սերիայի լրացուցիչ երրորդ հանդիպումը ԲԿԱԼԻ-ի և Լուվոսի բիրսկի «Դինամո»-ի միջև ավարտվեց մոսկվացիների հաղթանակով՝ 71:65 հաշվով, որոնք 2-րդ անգամ անընդմեջ դարձան Դաշնակցային Ռուսաստանի չեմպիոն: Աստիճանների միահամուռ կարծիքով, ԲԿԱԼԻ-ի հաջողությանը մեծադեպ նպաստեց օլիմպիական չեմպիոնուհի, «Հասիս»-ի նախկին խաղացող էլեն Բունիաթյանը:

Բունիաթյանը: Հիշեցնենք, որ 1-ին խաղում 20 միավորի սարբերությամբ հաղթել է «Դինամո»-ն, 2-րդում էլենի վճարված նեման Ենոնիով ԲԿԱԼԻ-ի վերջին փայլաբաններին հաղթանակ է կորցրել 79:77 հաշվով: Էլեն Բունիաթյանը Մոսկվա վերադառնալուց առաջ լուսանկարող վերջերս հանդես էր գալիս բրազիլական թիմերից մեկում, որը նվաճեց այդ երկրի չեմպիոնի կոչումը: Բունիաթյանը կարճ ժամանակում դարձավ երկու երկրների չեմպիոնուհի: ■

Բրազիլիան եռակի չեմպիոն

Ավարտվեց Ռուսաստանի և Բրազիլիայի միջև կայացված 20 սարեկան ֆուտբոլիստների աշխարհի հերթական առաջնությունը: Եզրափակիչում Բրազիլիայի հավաքականը համառ դարձան 2:1 հաշվով հաղթեց Գանայի թիմին և 3-րդ անգամ նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի կոչումը: ■

«Շիրակ»-ը դասադրվում է

Գյումրիի «Շիրակ»-ը 20 օրով ուսումնասիրական հավաքի էր մեկնել Աղբյուր: Թիմը մարզումներին զուգահեռ անցկացրեց ստուգողական խաղեր: «Շիրակ»-ը «Ազով» (Ազով) 2:2, 2:1, «Ստարակ» (Կարիլովկա) 0:1, «Լուկոմոսով» (Չեխովսկ) 1:0, «Սեպարուր» (Լիբեցկ) 0:3: ■

